

Lösningsskiss tenta 2023-12-02, Analys del 1

1. (a) Förlänger vi med konjugatuttrycket får vi

$$\sqrt{n^4 + an^2} - n^2 = \frac{(n^2 + an^2) - n^4}{\sqrt{n^4 + an^2} + n^2} = \frac{a}{\sqrt{1 + a/n^2} + 1} \rightarrow \frac{a}{2}$$

då $n \rightarrow \infty$.

- (b) Vi får, med en substitution och standardgränsvärdet för e , att

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n-1} \right)^n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{n-1} \right)^n = \left[t = \frac{n-1}{2} \right] = \lim_{t \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{t} \right)^{2t+1} \\ &= \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\left(1 + \frac{1}{t} \right)^t \right)^2 \left(1 + \frac{1}{t} \right) = e^2 \cdot 1 = e^2. \end{aligned}$$

2. Derivatans definition ger direkt att

$$\begin{aligned} f'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{(x+h)^2+1} - \frac{1}{x^2+1}}{h} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(x^2+1) - ((x+h)^2+1)}{h(x^2+1)((x+h)^2+1)} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-2x-h}{(x^2+1)((x+h)^2+1)} = \frac{-2x}{(x^2+1)^2}. \end{aligned}$$

3. (a) Med partialintegrering får vi $\int x^3 \ln(x) dx = \frac{x^4}{4} \ln(x) - \int \frac{x^4}{4} \frac{1}{x} dx$
 $= \frac{x^4}{4} \ln(x) - \frac{1}{4} \int x^3 dx = \frac{x^4}{4} \ln(x) - \frac{x^4}{16} + C = \frac{x^4}{16} (4 \ln(x) - 1) + C.$

- (b) Vi bestämmer först den primitiva funktionen $\int \frac{1}{1+4x^2} dx = \int_{u=2x}^{\frac{u=2x}{du=2dx}} \frac{1}{1+u^2} dx = \frac{1}{2} \int \frac{1}{1+u^2} du = \frac{1}{2} \arctan(u) + C = \frac{1}{2} \arctan(2x) + C$, så vi får

$$\begin{aligned} \int_{1/2}^{\infty} \frac{1}{1+4x^2} dx &= \lim_{N \rightarrow \infty} \int_{1/2}^N \frac{1}{1+4x^2} dx = \lim_{N \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{2} \arctan(2x) \right]_{1/2}^N \\ &= \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \left(\arctan(2N) - \frac{\pi}{4} \right) = \frac{\pi}{8}. \end{aligned}$$

4. Låt $f(x) = \frac{x^2+x}{1-|x|}$. Vi ser direkt att $D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid x \neq \pm 1\}$, och eftersom f är kontinuerlig är de enda möjliga vertikala asymptoterna $x = -1$ och $x = 1$. Efter polynomdivision får vi

$$f(x) = \begin{cases} -x - 2 + \frac{2}{1-x} & \text{om } x > 0 \text{ och } x \neq 1 \\ x & \text{om } x < 0 \text{ och } x \neq -1 \end{cases}$$

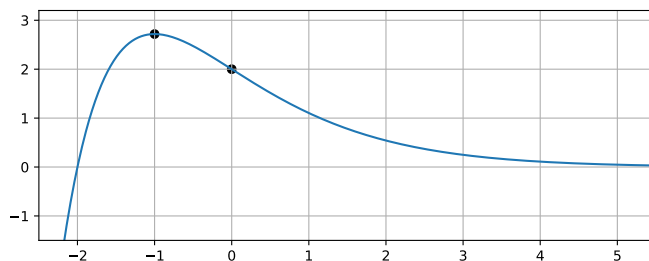
så $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = -1$, så $x = -1$ är ingen asymptot, medan $\lim_{x \rightarrow 1+} f(x) = -\infty$ så $x = 1$ är det. Vidare är $\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - (-x - 2)) = 0$, och $\lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - x) = 0$, så vi har alltså de tre asymptoterna $x = 1$, $y = -x - 2$ och $y = x$.

5. Funktionen $f(x) = (x+2)e^{-x}$ är definierad och kontinuerlig på hela $\mathbb{R}$. Vi får att $f'(x) = -(x+1)e^{-x}$ och $f''(x) = xe^{-x}$, så $f'(x) = 0$ bara för $x = -1$. Vidare $f''(x) = 0$ bara för $x = 0$. Vi gör en teckentabell

x		-1	0	
$f'(x)$	+	0	-	-
$f(x)$	$\nearrow$	e	$\searrow$	$\searrow$
$f''(x)$	-	-	0	+
$f(x)$	$\frown$	$\frown$	$\frown$	$\smile$

Från denna ser vi att funktionen har lokala maximum i $x = -1$. Grafen är konvex på intervallen $] -\infty, 0]$ och konkav på $[0, \infty]$, så $x = 0$ är en inflektionspunkt.

Vi konstaterar vidare att $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$, och att $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$, vilket gör att vi kan skissa grafen, från vilken vi kan dra slutsatsen att funktionens värdemängd är $] -\infty, e]$.

6. Låt $f(x) = e^{-3x}$, så $f'(x) = -3e^{-3x}$. Tangenten till $y = f(x)$ i en punkt $(b, f(b))$ har ekvationen $y - f(b) = f'(b)(x - b)$ som blir

$$y - 3^{-3b} = -3e^{-3b}(x - b) \Leftrightarrow y = -3e^{-3b}x + (3b + 1)e^{-3b}.$$

Denna tangent är på formen $y = ax$ precis då

$$\begin{cases} -3e^{-3b} = a \\ (3b + 1)e^{-3b} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = -1/3 \\ a = -3e. \end{cases}$$

så för $a = -3e$ tangerar linjen $y = ax$ grafen $y = f(x)$ i punkten $x = -1/3$.

Anmärkning: Ett alternativt sätt att lösa uppgiften är att bestämma alla tangenter till grafen som passerar origo.